

P R A V I L N I K

O VRSTAMA AMBALAŽE ZA PESTICIDE I ĐUBRIVA I O UNIŠTAVANJU PESTICIDA I ĐUBRIVA

(Objavljen u "Sl. listu SRJ" br. 35/99)

I Osnovne odredbe

Član 1.

Ovim pravilnikom propisuju se vrsta ambalaže za pesticide i đubriva radi njihovog pakovanja za stavljanje u promet (u daljem tekstu: ambalaža), uništavanje pesticida kojima je prošao rok upotrebe, kao i uništavanje ambalaže u kojoj su bili upakovani pesticidi i đubriva.

Član 2.

Ambalaža za pakovanje pesticida i đubriva mora ispunjavati sledeće uslove:

- 1) oblik ambalaže mora se razlikovati od ambalaže za pakovanje robe široke potrošnje (prehrambeni i drugi proizvodi);
- 2) da sadrži natpis "pesticid" odnosno "đubrivo";
- 3) da je izrađena od materijala koji sprečava gubitak upakovanog sadržaja;
- 4) materijal od koga je izgrađena ambalaža i sistem za zatvaranje ne smeju biti podložni agresivnim hemikalijama, niti smeju sa upakovanim sadržajem formirati bilo kakvu štetnu i opasnu materiju;
- 5) svi sastavni delovi pakovanja i sistema za zatvaranje moraju zadovoljavati uobičajene zahteve rukovanja tako da se tokom transporta ne oštete;
- 6) sistem za zatvaranje mora biti izrađen tako da zadržava originalnost zatvaranja do primene;
- 7) za tečne formulacije mora biti glatka iznutra, a grlo otvora mora biti dovoljno veliko da obezbeđuje lako istakanje bez rasipanja (prskanja i kapanja);
- 8) mora imati oznaku (logotip) proizvođača ambalaže;
- 9) mora biti atestirana od strane registrovane ustanove za ispitivanje otpornosti materijala.

II Vrste ambalaže za pojedine formulacije pesticida i đubriva

A) Čvrste formulacije

Član 3.

Pesticidi u obliku prašiva i mamaka (prašivo-PW, kvašljivi prašak-WP, prašivo za zaprašivanje-DP, prašivo za zaprašivanje semena-DS, vododisperzibilni prašak za vlažno tretiranje semena-WS, vodorastvorljivo prašivo-SP, vodorastvorljivo prašivo za tretiranje semena-SS, prašivo za posipanje prolaza-TP, mamak-RB, mamak u obliku bloka-BB, obloženi mamak-PB, koncentrat za mamak-CB) stavljaју se u promet u originalnoj ambalaži, i to:

- 1) u pakovanju do 1 kg, izrađenom od:
 - folije (dupleks, tripleks i plastificirane);
 - hromo-kutije obložene folijom;

- plastične dozne sa perforiranim otvorom;
- 2) u pakovanju preko 1 kg, izrađenom od višeslojne natron-vreće sa plastičnim uloškom, koja je zatvorena šivenjem ili zavarivanjem.

Član 4.

Pesticidi u obliku granula, peleta, tableta i granulirana đubriva (granule-GR, fine granule-FG, makrogranule-GG, mikrogranule-MG, pelete-PT, tablete-TB) stavljaju se u promet u originalnoj ambalaži, i to:

- 1) u pakovanju do 5 kg, izrađenom od:
 - folije (dupleks, tripleks i plastificirane);
 - hromo-kutije obložene folijom;
 - plastične dozne sa perforiranim otvorom;
 - plastične kese i kartonske kutije;
- 2) u pakovanju od 5 do 50 kg, izrađenom od plastične vreće, koja je zatvorena šivenjem ili zavarivanjem;
- 3) u pakovanju preko 50 kg, izrađenom od kontejnerske plastične vreće.

Član 5.

Pesticidi u obliku vodorastvorljivih granula (WG) stavljaju se u promet u originalnoj ambalaži, i to:

- 1) u pakovanjima u obliku vodotopivih plastičnih kesa koje se zajedno sa upakovanim sadržajem rastvaraju, a koja su upakovana u vodootporno pakovanje;
- 2) u pakovanjima u obliku plastičnih kesa, koje se ne rastvaraju u vodi, kada je upakovani sadržaj namenjen za višekratnu upotrebu, a to pakovanje mora biti snabdeveno dozerom (mericom) za odmeravanje.

B) Tečne formulacije

Član 6.

Pesticidi u obliku tečnih formulacija koji ne sadrže organske rastvarače i đubriva u obliku tečnih rastvora (emulzija ulje u vodi-EW, emulzija voda u ulju-EO, emulzija za tretiranje semena-ES, koncentrovana emulzija-CE, koncentrovana suspenzija-SC, koncentrovana suspenzija za tretiranje semena-FS, koncentrovani rastvor-SL, rastvor za tretiranje semena-LS, suspoemulzija-SE, tečnost za primenu ultramalih zapremina-UL, uljni rastvor-OL, vodeni rastvor-AS) stavljaju se u promet u originalnoj ambalaži, i to:

- 1) u pakovanju zapremine ispod 5 ml, izrađenom od plastičnih ili staklenih ampula;
- 2) u pakovanju zapremine od 5 ml do 1000 ml (10, 25, 50, 100, 250, 500 i 1.000 ml), izrađenom od:
 - plastične mase jednoslojne ili dvoslojne;
 - aluminijuma;
 - stakla, samo za pakovanje do 100 ml;
- 3) u pakovanju zapremine iznad 1000 ml:
 - u obliku kanistera (3, 5, 10 i 25 litara), izrađenom od plastične mase jednoslojne ili dvoslojne;
 - u obliku bureta (50,100 i 200 litara), izrađenom od plastične mase jednoslojne ili dvoslojne, ili metala koji je presvučen odgovarajućim lakovima.

Član 7.

Pesticidi u obliku koncentrata za emulziju (EC), koji sadrže organske rastvarače stavljaju se u promet u originalnoj ambalaži, i to:

- 1) u pakovanju zapremine ispod 5 ml, izrađenom od plastičnih ili staklenih ampula;
- 2) u pakovanju zapremine od 5 ml do 1000 ml (10, 25, 50, 100, 250, 500 i 1.000 ml) izrađenom od:
 - plastične mase jednoslojne ili višeslojne koja može podneti sadržaj agresivnih rastvarača koji ulaze u sastav formulacije u roku trajanja označenom na deklaraciji;
 - stakla, samo za pakovanje do 100 ml;
 - aluminijuma, u obliku boce;
- 3) u pakovanju zapremine iznad 1000 ml:
 - u obliku kanistera (3, 5, 10 i 25 litara), izrađenom od plastične mase, jednoslojne ili višeslojne, koja može podneti sadržaj agresivnih rastvarača koji ulaze u sastav formulacije, u roku trajanja označenom na deklaraciji;
 - u obliku bureta (50, 100 i 200 litara), izrađenom od plastične mase, jednoslojne ili višeslojne, koja može podneti sadržaj agresivnih rastvarača koji ulaze u sastav formulacije, u roku trajanja označenom na deklaraciji, ili izrađenog od metala koji je presvučen odgovarajućim lakovima.

III Sistemi za zatvaranje ambalaže

Član 8.

Pakovanje pesticida u obliku tečne formulacije (boce, kanisteri, burad) mora imati zatvarač koji osigurava dobro zatvaranje i originalnost pakovanja, koja se postiže zavarivanjem folije za grlo boce, kanistera ili bureta, izuzev metalnog bureta na kome je utisnuta oznaka proizvođača.

Pakovanje tečnog đubriva mora imati zatvarač koji obezbeđuje dobro zatvaranje i originalnost.

Zatvarači moraju biti zavrnuti više puta bez mogućnosti ponovnog otvaranja, a da pri tome pakovanje ne izgubi originalnost do prvog otvaranja.

Ambalaža za pakovanje pesticida zapremine do 1000 ml (50, 100, 250, 500 i 1.000 ml) mora biti snabdevena dodatnim dozerom (mericom) za odmeravanje.

Član 9.

Ambalaža mora biti atestirana od strane ovlašćene ustanove.

IV Deklarisanje pesticida i đubriva na ambalaži

NAPOMENA: DONOŠENJEM PRAVILNIKA O METODAMA ZA ISPITIVANJE PESTICIDA ČLAN 10. PRESTAO DA VAŽI ZA PESTICIDE.

Član 10.

Proizvođač može deklaraciju utisnuti sito-štamptom ili je zalepiti na pakovanje. Deklaracija za pesticide sadrži:

- 1) zaštićeni naziv i oblik formulacije;
- 2) generički naziv aktivne materije i rastvarača;
- 3) sadržaj aktivne materije i rastvarača;

- 4) namenu i količinu, odnosno koncentraciju primene;
- 5) obeležavanje otrovnosti (grupu otrova, znakove opasnosti, oznake upozorenja i obaveštenja);
- 6) datum proizvodnje, rok upotrebe i sadržaj pakovanja;
- 7) naziv i adresu proizvođača, odnosno zastupnika inostranog proizvođača i njihov logotip;
- 8) vidljivo upozorenje "PRE UPOTREBE OBAVEZNO PROČITATI UPUTSTVO ZA PRIMENU";
- 9) obaveštenje o mogućoj primeni iz vazduhoplova (slikovit prikaz);
- 10) broj rešenja i naziv nadležnog organa koji je izdao dozvolu za promet.

Deklaracija za đubriva sadrži:

- 1) zaštićeni naziv i oblik formulacije;
- 2) generički naziv aktivne materije i drugih komponenata;
- 3) sadržaj aktivne materije;
- 4) namenu i količinu odnosno koncentraciju primene, koja se dodaje kao posebno uputstvo uz svako pakovanje;
- 5) broj rešenja i naziv nadležnog organa koji je izdao dozvolu za promet.

Uputstvo iz stava 1. ovog člana mora da prati svako pakovanje, a kod tečnih formulacija mora biti odštampano u vidu male brošure i dobro zalepljeno sa strane ili prikvačeno za grlo pakovanja pre zatvaranja.

V Prikupljanje i uništavanje prazne ambalaže

Član 11.

Prikupljanje i uništavanje prazne ambalaže vrši se tako da ne deluje štetno na zdravlje ljudi, korisne organizme i životnu sredinu.

Pod uništavanjem ambalaže, smatara se dekontaminacija spoljnih i unutrašnjih površina ambalaže, primenom propisanih metoda i njeno fizičko uništavanje, za koje se primenjuje odgovarajuća tehnologija, a izbor zavisi od vrste i fizičko-hemijskih osobina ambalaže.

Ambalaža, koja se pogodnim postupcima može osposobiti za ponovnu upotrebu, daje se na dalju obradu proizvođaču pesticida, odnosno đubriva ili zastupniku inostranog proizvođača. Prikupljanje ambalaže u kojoj su bili upakovani pesticidi, odnosno đubriva, organizuje proizvođač ili zastupnik inostranog proizvođača pesticida, odnosno đubriva.

Član 12.

Prikupljanje i uništavanje prazne ambalaže ne sme se vršiti bacanjem u vode (izvore, bunare, reke, jezera, bare i more), jame, kanale, kanalizacione mreže, pored puteva, na deponije, kao i na drugi način na koji može doći do zagađenja životne sredine.

Član 13.

Prikupljanje i uništavanje prazne ambalaže (kartonske kutije i folije) od strane krajnjeg korisnika može se vršiti spaljivanjem u posebno iskopanoj jami na nepoljoprivrednom zemljištu.

Prikupljanje prazne plastične i metalne ambalaže (boce, kanisteri i burad), kao i staklenih boca, od strane krajnjeg korisnika (individualnih poljoprivrednih proizvođača), vrši se vraćanjem poljoprivrednim apotekama, a od poljoprivrednih gazdinstava -

predajom područnim sabirnim centarima radi uništavanja. Prazna ambalaža mora zadržati postojeću deklaraciju zbog utvrđivanja porekla ambalaže pesticida.

Krajnji korisnik, pre vraćanja ambalaže iz stava 2. ovog člana, dužan je da pri primeni pesticida najmanje tri puta ispere ambalažu u kojoj je bio upakovan pesticid, a ispranu tečnost mora utrošiti zajedno sa pripremljenim rastvorom za tretiranje.

Prazna ambalaža iz stava 3. ovog člana mora biti probušena (izuzev staklene) na tri mesta kako bi bila neupotrebljiva za drugu namenu. Ambalaža se vraća zajedno sa sistemom za zatvaranje (zatvaračem).

Vraćanje prazne ambalaže vrši se dva puta godišnje (juni-juli i novembar-decembar).

Član 14.

Prazna ambalaža se od područnih sabirnih centara transportuje do proizvođača, odnosno uvoznika, i uništava u postrojenju za reciklažu i kontrolisano spaljivanje otrovnog otpada.

Troškovi prikupljanja i uništavanja prazne ambalaže iz stava 1. ovog člana, padaju na teret proizvođača, odnosno uvoznika, što se dokumentuje izveštajem sabirnog centra o uništavanju ambalaže, na obrascu UA, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

VI Uklanjanje i uništavanje neutrošenih količina pesticida kojima je prošao rok upotrebe

Član 15.

Uklanjanje neutrošenih ili rasutih količina pesticida vrši se u zavisnosti od fizičkog oblika u kome se nalaze.

Tečni oblici formulacija pesticida uklanjaju se pomoću nekog apsorpcionog sredstva (pesak, glina, kreda i dr.) i odlažu u odgovarajuće kontejnere do uništavanja.

Čvrsti oblici formulacija pesticida uklanjaju se mehaničkim putem i odlažu u odgovarajuće kontejnere do uništavanja.

Član 16.

Uklanjanje neutrošenih količina pesticida ne sme se vršiti bacanjem u vode (izvore, bunare, reke, jezera, bare i more), jame, kanale, pored puteva, na deponijama, kao i na drugi način na koji može doći do zagađenja životne sredine.

Član 17.

Uklanjanje neutrošenih količina pesticida kojima je prošao rok upotrebe, a koji se ne mogu preformulisati i koji se nalaze kod krajnjeg korisnika, vrši se vraćanjem preko poljoprivrednih apoteka do područnih sabirnih centara, gde se vrši odlaganje u odgovarajuću burad do uništavanja.

Član 18.

Uništavanje neutrošenih količina pesticida vrši se tako da ne deluje negativno na zdravlje ljudi, korisne organizme i životnu sredinu.

Uništavanje iz stava 1. ovog člana vrši se metodom kojom nastaju neotrovna jedinjenja ili neotrovni gasovi.

Član 19.

U postupku uništavanja neutrošenih količina pesticida primenjuju se metode kojima se pesticidi prevode u neotrovne i neškodljive materije, putem taloženja, mešanja sa drugim hemijskim jedinjenjima, termičke razgradnje, oksidacije, redukcije ili hidrolize. Izbor metoda i postupaka zavisi od fizičko-hemijskih osobina pesticida.

Član 20.

Neutrošene količine pesticida kojima je prošao rok upotrebe, a za koje se ponovnim ispitivanjem utvrdi da se ne mogu primeniti za preporučenu namenu, moraju se uništiti u uređajima za kontrolisano spaljivanje sa odgovarajućim filterima i drugom opremom, kako ne bi došlo do zagađenja vazduha i okoline.

VII Prelazne i završne odredbe

Član 21.

Staklena ambalaža preko 100 ml u kojoj su upakovani pesticidi, odnosno đubriva, može se koristiti do 31.12. 2000 godine.

Član 22.

Proizvođači pesticida i đubriva uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog pravilnika do 31.12.1999. godine.

Član 23.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu SRJ".

OBRAZAC UA

I Z V E Š T A J
O U N I Š T A V A N J U A M B A L A Ž E
I N E U T R O Š E N I H K O L I Č I N A P E S T I C I D A

Naziv i sedište preduzeća ili drugog pravnog lica koji vrši uništavanje	
Ime i prezime radnika koji vrši uništavanje	
Naziv mesta i lokacije gde se vrši uništavanje	

Red. br.	Vrsta ambalaže, odnosno pesticida koji se uništavaju	Naziv proizvođača, odnosno uvoznika	Primedba
Način i metoda za uništavanje			
Nalog za uništavanje izdao savezni inspektor za zaštitu bilja			

(Mesto i datum)

(Potpis odgovornog lica)